

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

JUTALOM?

Egészen csinosan hatott az első pillanatban Tisza István gróf újvívi beszéde. Erces magyar beszéd volt.

«Közveszélység örültség», mondotta a kormányelnök és mi, figyelő magyarok, helyeseltünk igaz meggyőződéssel. Ez már igaz, így beszél egy igaz magyarfi.

Később azonban, mint amikor az ember megszokta egy újlatat ital szokatlan, fascináló fűszeres ízét, s kezdő külön kiérezni az egyes alkotó elemeket, bizonyos szavak egyre aggasztóbb határozottsággal váltak külön, s olvasva dicséretünket s azt a mindenesetre megnyugtató megállapítást, hogy hála Istennek, kevés büntetni való akadt a nagy napokban, fokozódó gyanakvással tapogattuk körül a folytatást: «de jutalmazni való annál több van». A hangsúly egyre inkább ezen a szón ülepedik meg: jutalmazni!

Minket magyarokat nem lehet jutalmazni.

ismertessük.
lom, nekünk elég, ha visszakapjuk elszántott földjeinket, elég, ha birtokba vesszük, amikhez jogunk van, s ahogy ez előtt, amíg azt hitték, sőt azt hittünk, hogy gyöngék vagyunk, el lehetett birtokolni tulajdonunkat, most, mikor rájöttünk, hogy erősek vagyunk, egyszerűen visszavesszük a miénket. Mi tehát, magyarok, köszönjük alássan, nem tudjuk elképzelni, hogy ki és miért jutalmazna bennünket, és köszönjük alássan, éppen elég nekünk, egy véres há-

borut megérő nagy kincs az, ami a miénk és amit most vissza kell kapnunk. Ha mégis ér jutalom-szerű malaszt, például a külföld jobb véleménye rólunk, új barátok és a velük velük való közvetlen érintkezés áldása, hát ezért is megszolgáltunk, ez viszonzása annak a hűségnek, amellyel kötelezettségünket teljesítettük és cserébe mi is barátságot adtunk; tenát ez az érték se jutalom, csak eredmény.

Ha voltak árulók, akkor azok büntetendők, mint ahogy Tisza gróf is megállapította, tehát ezeket jutalmazni közveszélység örültség volna, akik pedig a magyar nemzet tagjaként harcoltak, azok eredmények lesznek abban az eredményben, hogy a teljesen kiépült magyar nemzeti állam erősségében élhetnek és gyarapodhatnak. Kit kell hát itt külön jutalmazni? Abban a pillanatban, amint valaki úgy érzi, hogy ez a harc, a magyar nemzet konszolidálásának ez a harca neki idegen, s neki joga van közömbösen semlegelni, esetleg elmentünk fordulni, az a valaki tösgyökeres áruló, s ilyen voltát semmiképpen sem enyhíti az a tény, hogy bizonyos jutalomért lemond külön aspirációról. Itt speciális jogok nincsenek, itt az egységes magyar nemzet jogaiért folyik harc, s ha ezek a jogok kiváltak, a magyar nemzet minden tagját egyaránt az a teljesen kielégítő tudat jutalmazza, hogy nem harcoltunk hiába.

Zempléni gyárak és a háboru.

*
— vezető körök figyelmébe. —
— jan. 13l

Ebben a kolosszális háboruban, amelynek kimenetelétől létünk függ, rengeteg vagyon, rengeteg sok érték pusztulása mellett kell nyugodtan, erős szívvel elhaladnunk. Az első és legfőbb szempont most, amelynek érdekében mindenünket szívesen áldozzuk fel, hogy ezt a háborút győzelmesen fejezzük be; majd azután fog eljönni a sebek begyógyításának ideje.

Am tisztában kell lennünk azzal, hogy ennek a nagy célnak az elérésében igen fontos dolog meglévő közgazdasági értékeink, intézményeink lehető kiméltése, istápolása is; hiszen a ma még kiszámíthatatlan tartamu háborut csak úgy küzdhetjük végig változatlan eréllyel, ha közgazdaságunkat a romlástól megvédjük. És éppen eblő a szempontból szólnunk fel két nagyon jelentős zempléni vármegyei közgazdasági intézménynek érdekeit, — sőt, — addig a határig sem látjuk kellőképen méltányolva, s emeddig a hadviselés érdekei feltétlenül megengednek.

Vármegyéinknek ugyszólván egyedüli nagyszabásu gyarai, ipartelepei: a szerenosi és tótkerebesi cukorgyárak. Három nevezetes szempontból igen fontos ezeknek a nagy vállalatoknak lehető zavartalan működése: először a cukortermelés szempontjából, másodsor abból a szempontból, hogy maguk ezek a milliós vállalatok meg ne rendüljenek, harmadsor pedig Zemplénmegye s a szomszédos vármegyék répatermelő gazdaközösségének szempontjából.

Mégis azt látjuk, hogy ezek az igazán nagyfontosságú iparvállalatok és különösen a tótkerebesi cukorgyár, amely felsőbb fekvésénél és vasuti helyzeténél fogva még nagyobb megpróbáltatásnak van kitéve, rendkívül mostoha elbánásban részesülnek a Máv. részéről s emiatt nemcsak

igen nagy, milliós károkat szenvednek, de ismételjük, különösen a terabesi cukorgyár működése anyyira meg van bémítva, akárcsak ha azon a területen ellenséges megszállás lett volna.

Mint már cikkünk előjén érintettük, mi is az első és legirányadóbb szempontnak tekintjük a hadviselés érdekeit, amelyek pedig, — jól tudjuk, — lehetetlenné teszik, hogy a vasuti szállítási teljesen normálisan történjék. Az azonban mégis csak lehetetlen állapot, hogy egy ilyen nagyszabásu üzem részére heteken, sőt hónapokon át ne szállítsunk a vasut; s teljesen elképzelhetetlen, hogy egy kis jóakarattal bármily nagy forgalom mellett is legalább olykor-olykor be ne lehessen ékelni egy-egy vonatot, mely a gyárat az ugysis korlátozt üzem elemi feltételeivel ellátja.

Teljesen lehetetlen, hogy a gyár *állandóan* abban az állapotban legyen, hogy vagy répája, vagy mint jelenleg, szene uinos és így termelni *állandóan* képtelen. A sok százezer korona értékű répa ott rothad a természetnél, vagy a gyár udvarában, mert amint emiattitük, ha már nagy nehézen hozzájutott a gyár némi répaanyagiséghez, akkor már biztosan nem tud szénhez jutni.

Ajánljuk az itt elmondottakat a vezető körök s különösen a *vármegye főispánjának* figyelmébe, aki ha gondoskodását ebben az irányban kiterjeszti, ezzel nagyon öregbíteni fogja azokat az érdemeket, melyeket e gondterhes időkben a vármegye istápolása körül szerzett.

Itt, ismételjük, nemcsak a vállalatokról van szó, amelyek pedig maguk is megérdemlik, hogy elismertnyu'ni ne hagyjuk őket, hanem szó van arról a jelentékeny gazdaközösségről is, amely a répatermelésre évek óta mind nagyobb mértékben berendezkedett és szó van szűz meg száz jóra való munkásaládról, akiknek a cukorgyár ad kenyeret s akik a mai világban ezerszeresen rá vannak utalva a gyár által nyújtandó munkaalkalomra.

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.

K A P H A T Ó M I N D E N Ű T T.

Lapunk mai száma 2 oldal.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Lányi Jenő, az Osztrák M. Bank ujhelyi fiókjának főnöke eljegyezte özv. *Bodenloss* Viktoráné szül. *Constantin* Cornéliát Tolován.

— **Nyilvános nyugta és köszönet.** A „Sátoraljai helyi Izr. Népkönyha Egyesület” javára a következő adományok érkeztek: Haas Fülöp, Haas Fülöpné, Klein Ignác, Dr. Grosz Dezső, Fuchs Mórné, Waller Aladárné és Szepessy Simonné egy ebédet adtak. Dr. Bettelheim Jakab 50. Schvarc Ignác, Kellner Józsefné Kun Frigyes, Grünberger Abraham 20—20. Fischer Hani, Glück Samu, Klein Ignác, Klein Ignác, Dévai Lajosné, és Domány Elemérné (Nyí regyháza) 10—10. Dr. Szepessy Arnoldné 8. Lefkovits Miksa 6. Róth Józsefné, Gecei Jenőné, Fuchs Géza, és Dr. Kellner Győző 5—5. Kádár Gyula. N. N. 2—2. Weisz N, és Grünzweig Márkné 1—1 koronát. — Altmann N, 2 kg. lenese, Würzberger M. 1 kg. hagyma, 15 kg. köles, 2 drb. zsir, Eisenberger 10 kg. kukorica dara. Deutsch Hersko 50 kg. kenyér liszt, Herz Kálmán 12 pár evőeszköz, Glück Samu 2 zsák burgonya, zsir, 3 kg. liszt, Klein Ignác 5 zsák burgonya, Dr. Fuchs Emilné 2 zsák burgonya, Klein Géza 1 zsák burgonya. 5 kg. zsir, 5 kg. báh, 2 kg. hagyma és 2 kg. zöldség, Gross Soma 15 só, Nagy M. Géza 2 kg. borsó, Primeche Jakab 3 zsák burgonya. A kegyes adakozóknak a nemes ócira tett adományaikért ez uton is hálás köszönetet mond az Egyesület Elnöksége.

— A „Vasárnapi Ujság” január 40-iki száma folytatja a háborúra vonatkozó érdekes képek sorozatát: orosz-angolországi harcaink, a li manovai nagy győzelem színtere, a Kárpátokban folyó harcok adják a képek tárgyát. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György kitűnő új regénye, Binder-Kriegelstein japán kémérténete, Szöllösi Zsigmond háboru stb. Egyéb közlemények Jenő főherceg, déli haderőnk főparancsnokának arodépe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világ-krónikái» együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem u. ca 4.) Ugyanítt megrendelhető a «Képes Néplap» a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Az Erdekes Ujság előfizetési felhívása. Négy tartalmas és izlőses kötet: „Az Erdekes Ujság” két évfolyamának kötött példánya jelzi „Az Erdekes Ujság” eddigi törekvéseit, eddigi sikereit. Néhány ezer oldalon csupa beváltott ígérát, csupa izlőses és művészi kép, csupa aktuális és lelki szenzáció. Aki látja már ismerősnek üdvözlí, mert „Az Erdekes Ujság” két esztendő alatt fogalomná lett. Meglepetésül jött és úgy győzött, mint egy kellemes meglepetés: az első órában meghódította a közönséget. A legszebb, a legérdekesebb és a legaktuálisabb harctéri képek mindenkor „Az Erdekes Ujságban” találhatóak. „Az Erdekes Ujság”, mélynyomású borítakai pedig egyenesen szenzációi annak a hétnek, amelyen megjelennek. A lap technikai kiállítása tekintetében pedig fölveszi a versenyt a külföld legelőkelőbb képes lapjaival. Ebben a tudatban bizalommal és szeretettel kéri az új félészendőben is előfizetőinek és olvasóinak további támogatását. „Az Erdekes Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 80 K. félévre 5,60 egész évre 11 20 K. Az Erdekes Ujság kiadóhivatala, V. Vilmos császár ut 78. alatt van.

Előfizetőinkhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a december hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztákat, fíjerm, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyennek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortát s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítik nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojbásól puddingot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle puddingporokkal készít el, vagy pedig crémet Dr. Oetker-féle díbonacrémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olcsók.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Véres harcok a Nida mellett. Ungban hátrálnak az oroszok.

Budapest, jan. 12.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Az ellenség tegnap is megkísérelte ebbeli kísérleteit, hogy a Nidán való átkeletését erőszakolja, mialatt egész harcvonalon heves tüzérségi harc folyt. Délelőtt a déli szakaszon az ellenség egy erős pontja újból támadást kezdett, de tüzérségünk tüzeiben legrövidebb idő alatt letört s hátra özlött, halottak, sebesültek száizat hátra hagyva állásaink előtt.

A Visztulától délre is állandóan folyt a tüzérségi harc, miközben egyik ütegünknek sikerült egy majort, amelyet az ellenség megszállva tartott, — annyira tűz alá venni, hogy az oroszok, akik utóbbi napok óta befészkeltek magukat, kénytelenek voltak állásaikból futva menekülni.

A Kárpátokban kedvezőtlen időjárás megnehezít minden nagyszabású tevékenységet.

Az Ung felső völgyében az ellenség hátrálva az uzsoki szoroshoz közelebb vonult.

Orosz ujságokban terjesztett ama hír, mintha Przemisi vára december 15-én parlamentér küldött volna ellenségébe, természetesen teljesen koholt és alighanem csak arra szolgálhat, hogy leplezhesse az ellenségnek a várral szemben való teljes tehetettségét.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

Küzdelem a nyugati fronton.

Berlin, jan. 12.

A német nagyvezérkar közli:

A labassei csatornától délre csekély jelentőségű harcok folynak, amelyeknek eddig nem volt eredményük. Orodító északra a franciák tegnap este támadtak, de súlyos veszteségeik mellett visszavetettük őket. Ma reggel itt a harcok feléledtek. Perthestől keletre a franciáknak tegnap délután ellenünk intézett támadásai tüzlünkben összeomlottak. Az ellenségnek igen súlyos veszteségei voltak.

Az Argonneokban a rómaiak utján elfoglaltunk egy francia támaszpontot. 2 tisztet és 140 főnyi legénységet ejtettünk ez alkalommal foglyul. Az Argonneok keleti részében folyó harcokban a franciáktól január 12-nyolcadika óta (az eddig már jelentetteket beleszámlítva) 1 őrnagyot, 3 századost, 13 hadnagyot és 1600 főnyi lenységet ejtettünk foglyul; úgy hogy ezen csekély kiterjedésű harcterületen a franciák összes vesztesége halottakkal és sebesültekkel együtt 3500 emberre becsülhető.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő